

Geliefden van Christus

de stolp is terug.
Sinds een jaar of wat zie je ze overal staan.
Zoiets begint dan in Amsterdam,
en verspreidt zich dan als een virus over de rest van het land.
Misschien heb je er thuis ook een.
Waarom is de stolp terug, vroeg ik me af.
Ja ok, dat heb je met modegrillen,
allerlei dingen komen om de zoveel tijd terug.
Maar waarom de stolp?

Een begin van een antwoord
vond ik in een begeleidend schrijven
van de firma Xenos,
bij hun exemplaar van 5,99.
“Met deze stolp kun je op een gemakkelijke manier een gezellige sfeer creëren in huis.
Zet er bijvoorbeeld een lichtsnoertje,
een klein plantje of een kaars in!”
Met die rottige waterkou
en die veel te korte dagen
ach, wat er is ook beter dan dat te doen
op een gemakkelijke manier een gezellige sfeer creëren in huis.
De stolp doet het voor je.

Onder de stolp kun je allerlei mooie voorwerpen zetten,
het is eigenlijk een soort klein pronkkastje,
waarin je een ding uitlicht:
een duur beeldje of een sieraad,
grootmoeders servies,
iets waar je echt trots op bent.
Maar als je het echt begrepen hebt,
doe je dat niet,
maar zet je er, heel ironisch,
wat minder waardevolle spullen onder.
Onder een stolp zet je bijvoorbeeld...
een andere stolp.
Of je vult hem met oude spaarlampen.
Nepvlinders, nepeitjes,
een kaars (die helemaal niet kan branden zo zonder zuurstof),
en de grootste hit: een cactus (die maakt zelf zuurstof).
Voor wie behoefte heeft aan een bronvermelding:
pinterest, girlscene.nl, woontrendz met een z.

Daar kun je terecht voor meer 'inspiratie' -
ja, zelfs woorden gaan daar in de uitverkoop.

Die cactus fascineert nog het meest.
Niet echt een fraaie plant,
hij groeit in de woestijn
is niet mooi
prikt.
Maar zet als je er onder een stolp zet,
dan prikt ie niet meer,
is ie ongevaarlijk,
lijkt het ineens best wat.
Zo creëer je, kortom, op een gemakkelijke manier
een gezellige sfeer in huis.

Daar lijkt het kerstfeest ook voor gemaakt.
Je kunt er gemakkelijk een gezellige sfeer mee creëren.
Je kunt er de prettige gedachte bij hebben,
dat je het samen best fijn kunt hebben,
ook al is het koud en donker buiten.
En het mag dan een gedoe zijn in de wereld,
gelukkig zijn er ook nog goede mensen.
Op de radio vertelde deze week iemand
over een initiatief in Amsterdam,
waarbij studenten aan eenzame ouderen werden gekoppeld.
Het liep al aardig, en de bedoeling was om dit initiatief
net als de cactus onder de stolp,
vanuit de hoofdstad als een olievlek over het land te verspreiden.
De presentatrice zei: 'oe,
ik word er al helemaal warm van,
echt een beetje de kerstgedachte.'

Ja, daar hebben we behoefte aan.
Een fijne kerstgedachte.
Aan glühwein, een Dickensmarkt
met figuren uit een tijd toen er nog altijd sneeuw lag met kerst
en de problemen nog overzichtelijk waren.
Aan warme verhalen,
die ons zeggen dat er nog hoop is
in deze harde wereld.
Aan een kerstdiner, waarbij je tenminste voor de duur van die avond
hoopt dat de ruzies en frustraties onder de tafel blijven,
dat het ongemak even wegblijft.

Zo zetten we een stolp over het kerstfeest.
Misschien zit er wel een cactus binnenin,
een stekelige familie,
een stevige winterdepressie,
een hoop eenzaamheid,
armoede in de stad,
maar als het ons nou eens lukt
om voor tenminste een stille nacht
te geloven dat het meevalt,
dat we anders kunnen,
dat het in elk geval vanavond niet prikt...

Het kerstevangelie werkt zelf ook mee in die richting.
Wat fijn, dat onze liefdevolle maar verder onzichtbare God
zich aan ons komt voordoen als een onschuldige baby.
Zet er een paar herders bij,
een ster, een jong stelletje, een engelenkoor.
Het zal je niet verbazen dat er ook stolpjes
met een kerststalletje te koop zijn.
Een aaibaar tafereel.
Als antidepressiva niet meer werken,
dan heb je altijd het kindeke Jezus nog.

Ook de kerk kan vanavond een stolpje zijn.
Buiten is het koud en akelig,
maar hierbinnen warmen we onszelf
aan de liederen van weleer,
aan de kaarsen, aan de warmte van het kerstverhaal.
Of het iets verandert, om hier met Kerst te zitten,
geen idee, maar het voelt goed en dat is al heel wat.

Bedenk dan dat je hier niet veilig zit.
Het kerstevangelie is een cactus van de prikkeligste soort
en jij zit hier onder de stolp waar die cactus bewaard wordt.
Daarmee begeef je je, misschien onbewust,
op gevaarlijke grond.
Je kunt je vingers openhalen aan dit verhaal.

Het vertelt hoe er eigenlijk geen plek is voor God in onze wereld.
Er was geen plek in de herberg.
Er was geen babykamer,
het werd een trog.

Daarmee stelt het verhaal, tussen al die engelenkoren door,
ons een heel kritische vraag:
hebben wij wel plek voor een God
die ons verschijnt als een kind in een stal?
Die klopt aan onze deur en vraagt om bescherming?
Is er in onze wereld nog een plek voor het weerloze?
Ze prikken, die vragen.

Hoewel, 'het weerloze', dat klinkt nog steeds mooi maar ongevaarlijk.
Laat ik het concreter maken.
Hebben wij in dit land plaats
voor de 400 kinderen die hier geworteld zijn?
Vanavond zijn wij symbolisch verbonden met het Kerkasiel in Den Haag,
door deze lege stoel met speelgoed vooraan.
Is er plaats voor deze kinderen?
Ondanks alle al of niet terechte mitsen en maren
over procedures, aanzuigende werking etc,
doen zij een beroep op onze menselijkheid.

Hebben wij in ons doen en laten plaats
voor de stem van de aarde?
Ook zij is weerloos, kan niks terugdoen
tegen hoe wij haar beschadigen.
Laten wij ons prikken door de signalen
die ze wel geeft?
Is het ook nog kerst
als je straks je vliegvakantie boekt,
goedkope plastic spullen koopt?

Heb jij plek voor wie weerloos is?
Voor een pleegkind?
Voor een oudere die je zorg en aandacht nodig heeft?
Voor een iemand met wie het niet zo lekker gaat?
Heb jij plek voor het verdriet van een ander?

Heb jij een plek voor wie weerloos is
in je hart, in je agenda, in je 'prioriteitenlijstje',
in je uitgavenpatroon, in je huis misschien zelfs?

We snappen heel goed
dat we er met een paar kaarsjes
en wat uitgedeelde kerstpakketten niet zijn.
Willen we die vragen echt met ja kunnen beantwoorden,

dan moet er veel in onze wereld en in onszelf omgekeerd.
Het Kerstevangelie vertelt ons
dat er geen gemakkelijke manier is
om een gezellige sfeer te creëren.
Willen we écht dat het goed wordt tussen ons mensen,
dan zijn er alleen maar ongemakkelijke, ongezellige oplossingen.
Wil het echt goed worden,
dan moeten we naar de pijn toe,
in plaats van er een stolpje overheen te zetten
of er wat omheen te cirkelen.

Zo staat het kerstevangelie, het Christuskind
hier als een cactus in ons midden.
Met prikkelige, ongezellige vragen.
Kan het echt niet anders?

Deze wereld is een woestijn.
Het wordt steeds heter, letterlijk.
Het gesprek tussen mensen wordt steeds verhit.
Precies over de issues die ik noemde,
en dan ben ik Zwart Piet alweer vergeten,
slaan mensen elkaar, al dan niet online, de hersens in.
En de mensen van goede wil,
de mensen in wie een welbehagen is,
over wie de engelen zingen,
verschroeien vaak in die hitte,
als gras in de zon.

Een van de weinige planten die uithoudt in de woestijn
is de cactus.
Die vindt water ondergronds
drinkt het in
en houdt het vast.
Die overleeft de verschroeide dag.
Zo is Christus bij ons.
Zet geen stolp over hem heen
maar laat je door hem prikken.